

ריקוד לדורות

אה"ח 1234567

הסיפור הבא הוא אחד הסיפורים המרשימים ביותר אשר שמעתי אי פעם. סיפר לי אותו אחד מגיבוריו המרכזיים של הסיפור, דודי הרב יהודה אקרמן, חסיד סטולין המתגורר כעת בבני ברק. כה מפעימות הן האהבה והאחוה לזולת המתגלות בסיפור נוגע ללב זה, עד כי יש בו מעיין ומקור השראה לכל השומע אותו.

אה"ח 1234567

אדם עשיר הגיע לישראל לפני מספר שנים לחופשה בת מספר שבועות יחד עם בני משפחתו. הוא התאכסן ב"מלון המרכז" הנודע שברחוב פינס בירושלים ושם סעד את מרבית ארוחותיו.

הנה"ח 1234567

באחד מלילות שבת, לאחר הסעודה, טייל האיש הלך-ושוב מחוץ למלון והבחין בשני בחורים חסידיים צעירים הנחפזים לאי-שם. כאשר עברו לידו, שאל אותם: "לאן מועדות פניכם?" "אנו בדרך לישיבה אצל הרבי מסטולין". האורח חשב שבודאי יהיה זה מעניין לראות 'טיש' של רבי והוא האיץ את צעדיו, הצטרף לבחורים ושאל אותם אם מותר לו להילוות אליהם. "בהחלט כן", השיבו לו, "אבל עליך לצעוד במהירות מפני שכבר עומדים להתחיל".

המשיכו השלושה לצעוד במהירות במורד רחוב פינס, הגיעו לרחוב מלכי ישראל ופנו ימינה לכיוון סימטאותיה של שכונת מאה שערים, כדי להגיע לבית המדרש של חסידי סטולין. מאות חסידים גדשו את בית המדרש. כולם הגיעו קודם לכן, כדי לזמר זמירות ולשהות במחיצת הרבי. האורח, שכעת מצא עצמו ללא שני הבחורים, השתדל לפלס דרך לעצמו בתוך הקהל הגדול, מצא לו מקום בירכתי בית המדרש ושם עמד, מתבונן מהצד בנעשה סביבו. באותו שבוע הגיע לירושלים גם דודי, חסיד סטולין נלהב מזה עשרות שנים, כדי לשהות במחיצת הרבי. גם הוא השתתף באותו "טיש" וישב באחת השורות הקדמיות. כאשר התבונן סביבו, חיפש "פנים חדשות" שאינן מקרב הציבור הרגיל, והבחין באורח העשיר העומד בפניה.

(מתוך: "בנתיבות המגיד" מאת הרב פסח קראה)

פרט להיותו חסיד מסור לרבו, דודי הוא גם מיסדה של ישיבת סטולין בבני ברק, והוא הדואג למשאביה הכספיים. לפני שבת הורה לו הרבי שלא יעזוב את ירושלים עד אשר יעלה בידו לגייס עשרים וחמישה אלף דולר למען הישיבה, כי המלמדים בה לא קיבלו את שכרם מזה זמן רב. לפיכך, כאשר הבחין דודי בתייר העשיר, סבר שיהיה זה רעיון טוב לבוא עמו בדברים.

במשך כל הערב המשיך דודי "לשים עין" על התייר, וכאשר ראה שה"טיש" עומד להסתיים, פילס את דרכו לכיוונו של האורח. דודי, איש עליז ומלא חיים מטבעו, פנה אל האורח בחיוך רחב, הושיט לו יד ואמר לו: "שבת שלום ר' יהודי. ברוך הבא לסטולין. נדמה לי שאני מכיר אותך!"

דודי ידע היטב שהעומד לפניו הוא נדבן בעל חסד התומך במוסדות תורה רבים. הוא קיווה לעניין אותו גם בישיבה "שלו". "שבת שלום ומבורך", השיב האורח, כשהוא מתבונן בדודי ומוסיף: "דומה שגם אני מכיר אותך". לאחר שיחה קצרה שאל דודי את האורח היכן הוא מתאכסן ועד מתי הוא מתכוון לשהות בירושלים. התייר השיב שהוא מתאכסן ב"מלון המרכז" והוא מתעתד להשאר בירושלים עד יום שלישי. "מותר לי לבוא אליך למלון במוצאי שבת יחד עם כמה מידידי? נערוך מסיבת 'מלוה מלכה' קטנה, נשיר מעט, נרקוד מעט, נספר כמה סיפורים ונסעד את ליבנו. זה יהנה נפלא!"

התורם הבין היטב מה כוונתו של דודי, אבל המשיך לחייך והשיב: "בסדר. בוא עם ידידיך במוצאי שבת". למחרת בערב, זמן קצר לאחר צאת השבת, הגיע דודי למלון המרכז יחד עם שלושה מחבריו. הם עלו לחדרו של האורח, הקישו בדלת וחיכו למענה כשהם פוסעים הלך וחזור במסדרון, חוששים פן שכת האורח את כל התכנית של סעודת "מלוה-מלכה" או שמא צץ לפניו ענין אחר. חלפו מספר דקות, הדלת נפתחה והנדבן הזמין אותם להכנס פנימה. למעלה משעתיים עברו עליהם בשירה, בסיפורים ובהתענגות על סעודת "מלוה מלוכה". בסופו של דבר פנה האורח אל דודי ואמר לו: "אקרמן, מה בדיוק אתה רוצה ממני? אני יודע שלא באת לכאן רק כדי לשיר ולרקוד".

דודי חייך בביישנות ואמר: "היודע אותה? אתה באמת צודק. אכן לא באתי לכן רק כדי לשיר ולרקוד. באתי בגלל סיבה חשובה יותר". הוא המשיך לתאר לפני מארחו את מצבה הכספית הקשה של ישיבת סטולין וציין שעקב קשיי הכלכלה בישראל נאצלת הישיבה להסתמך כמעט

לשנה הבאה בירושלים

אוצר החכמה

אך ורק על תרומות מידידיה באמריקה. "אני זקוק לעזרתך" אמר דודי בנימה רצינית, "הרבי אמר לי שאני חייב לגייס עשרים וחמישה אלף דולר". דממה השתררה בחדר. הנדבן היה שקוע במחשבותיו, עיניו עצומות והוא מהרהר בדברים ששמע זה עתה מפי דודי. "אקרמן" אמר, "הנה אגיד לך משהו. אתן לך כעת תרומה ואם תצליח לגייס עשרת אלפים דולר עד מחר בערב, אעניק לך אף אני תרומה שווה של עוד עשרת אלפים דולר".

דודי וחבריו לא האמינו למשמע אזניהם. מימיהם לא נתקלו בנדיבות שכזו. הם חתמו את ה"עסקה" בלחיצת ידיים וכעבור כמה דקות כבר היו בחוץ, מנסים במרץ לגייס עשרת אלפים דולר.

במשך מרבית שעות הלילה ובכל יום המחרת, התרוצץ דודי בין נדיבים, כשהוא מספר להם על הזדמנות הפז הנוכחית להקלת הקשיים הכספיים הרובצים על ישיבת סטולין אם אך יושיטו אף הם את ידם לעזרה. הוא אסף הכל: כסף מזומן, המחאות אישיות, שטרות והמחאות נוסעים. הוא לא נח לרגע. עם רדת הערב ביום ראשון, היה קרוב להשגת המטרה.

בשעה מאוחרת באותו לילה עשה דרכו ל"מלון המרכז", עלה ישר לחדרו של הנדבן והחל לערום על השולחן את כל הכסף שהצליח לאסוף עד כה. הוא ספר את הערימות המונחות על השולחן, והנה - אכן הצליח להגשים את המטרה! עשרת אלפים דולר היו פזורים כאן, על השולחן! עד מהרה שלף התייר את פנקס השיקים שלו ורשם המחאה בסך עשרת אלפים דולר לפקודת ישיבת סטולין. דודי עמד המום על מקומו. הוא לא האמין למראה עיניו. לראשונה מזה שנים רבות נותר פעור פה מרוב תדהמה. כאשר שב אליו כושר הדיבור והוא החל להודות לנדבן על רוחב ליבו, שאל אותו הלה: "אינך מתפלא מדוע עשיתי זאת?" "מתפלא?" השתומם דודי, "עבורי הרי זה ממש נס, בבחינת מן מן השמים" "שב והקשב לסיפור אותו אספר לך", אמר הנדבן, "ואז תבין את הדבר".

"הדבר היה לפני עשרים וחמש שנה, ביום נישואי", החל האיש את סיפורו. "היינו כל כך עניים, עד שהורי לא יכלו אפילו לקנות לי מגבעת לכבוד החופה. גרנו בויליאמסבורג באותו זמן, ואני צעדתי ברגל עד ברודוויי, שם היתה חנות כובעים מפורסמת בבעלות יהודית. נכנסתי פנימה ואמרתי לבעל החנות: 'אני מתחתן הערב, והורי

למעלה מן השמש

"הדבר היה לפני עשרים וחמש שנה, ביום נישואי", החל האיש את סיפורו. "היינו כל כך עניים, עד שהורי לא יכלו אפילו לקנות לי מגבעת לכבוד החופה. גרנו בויליאמסבורג באותו זמן, ואני צעדתי ברגל עד ברודוויי, שם היתה חנות כובעים מפורסמת בבעלות יהודית. נכנסתי פנימה ואמרתי לבעל החנות: 'אני מתחתן הערב, והורי

העניינים אינם יכולים לקנות לי מגבעת לחתונה. התוכל לעשות לי טובה ולתת לי מגבעת? אני מבטיח לך שמחר בבוקר אשוב לכאן ואשלם לך את תמורתו מכספי המתנות אותם אני מקוה לקבל הערב'. האיש שמעבר לדלפק התבונן בי היטב ואמר: 'אתה נראה לי בחור ישיבה ישר והגון. אתן לך את הכובע'. יצאתי מהחנות שמח ומאושר. הייתי אסיר תודה לבעל החנות על האמון שנתן בי. במרחק כמה בנינים היתה חנות משקאות, גם היא בבעלות יהודית. ידעתי היטב שהורי אינם יכולים לקנות משקאות לחתונה לפיכך אזרתי עוז, נכנסתי פנימה ואמרתי למוכר: 'אני מתחתן הערב. להורי אין כסף ואין הם יכולים לקנות משקאות לחתונה. האם תוכל לתת לי כמה בקבוקי משקה? אני מבטיח לך כי אשלם את תמורתם מחר בבוקר, מכספי מתנות החתונה שבודאי אקבל הערב'.

שוב חזרה על עצמה אותה תמונה: האיש מדד אותי במבטו ואמר: 'אכן אתה נראה לי בחור ישיבה הגון וישר. אתן לך את המשקאות'. כשהמגבעת בידי הימנית ובקבוקי המשקה בידי השמאלית, יצאתי מהחנות שמח וטוב לב. הרגשתי עצמי עשיר כקורח. אך הספקתי לצעוד מספר צעדים, והנה אני נתקל בך, מר אקרמן."

נבאותם ימים יצא לתהילה שמו של דודי, ר' יהודה אקרמן כאחד הרקדנים המעולים ביותר בחתונות יהודיות. ברגע שהצטרף למעגל הרוקדים, מיד הפך להיות למוקד השמחה סביבו רקדו כולם. כל הנוכחים באולם השמחות התקבצו סביב כדי לראות כיצד הוא משמח חתן וכלה. תנועותיו היו גמישות ומדויקות, פניו קרנו בחיוך זורח והאופן שבו התאים את צורת הריקוד למנגינת התזמורת היה לשם דבר בין כולם. הוא הצליח בצורה יוצאת מן הכלל להביע באמצעות תנועות גופו את הניגון שהפיקו הכנורות והקלרינט, שהיו מאד מקובלים בתזמורות של אז).

הנדבן המשיך לספר: "ראיתי שהקב"ה כה היטיב עמי זה פעמיים, כאשר עזר לי להשיג מגבעת ומשקאות, והחלטתי לנסות את מזלי בשלישית. ניגשתי אליך ואמרתי לך: 'אני מתחתן הערב. האם תסכים לבוא לרקוד בחתונתי?'.

אמרת לי שאינך יכול להבטיח דבר, אך רשמת לפניך את שמי ואת פרטי אולם החתונות. באותו ערב, ממש באמצע החתונה, הופעת בריצה למרכז המעגל ורקדת באופן נפלא ממש. כולם התפעלו מאד. תרמת לשמחתם של כל הנוכחים והפכת את הערב ללילה הנהדר

ביותר בחיי. נשבעתי לעצמי באותו מעמד כי בבוא היום אמצא את הדרך להשיב לך כגמולך".

ועתה, כאילו לא עברו מאז עשרות שנים, המשיך ואמר האיש: "כאשר הבחנתי בך בישיבי של הרבי מסטולין בליל שבת, נזכרתי לפתע באותה הבטחה שהבטחתי לעצמי בליל נישואי. ידעתי שהנה הגיע הזמן להשיב לך כגמולך. על כן נתתי לך את הכסף".

דודי ישב על כסאו המום ונרגש. הוא לא זכר כלל אותו ערב לפני עשרים וחמש שנה, אך אותו ליל שבת בירושלים לעולם לא ימוש מזכרונו. ועדיין לא תם הסיפור. כאשר ביקר דודי בעיר מגוריו של אותו נדבן, שמע כי בנו עומד להינשא. הוא המתין ליום הנישואין, וכאשר שמחת החתונה היתה בעיצומה, הגיע במרוצה למעגל הרוקדים, כפי שעשה עשרים וחמש שנה קודם לכן, והחל להפליא בריקודו, כמיטב יכלתו הנודעת במשך כל אותן שנים.

בעודו מרקד, הבחין באבי החתן הניצב מחוץ למעגל, חיוך רחב על שפתיו ודמעות שמחה זולגות מעיניו. הוא רץ לקראתו והשניים התחבקו בהתרגשות רבה.

"כיצד אוכל להודות לך?" אמר המחותן הנרגש לדודי, "הנה החיית מחדש את הלילה הנפלא ביותר בימי חיי!"

במסכת יומא, ט' ע"ב, אומרת הגמרא "מקדש שני מפני מה חרב... מפני שהיתה בו שנאת חנם". לעומת זאת, בסיפור זה שלפנינו, מתגלמת בבהירות דוקא אהבת חנם. רקדן מוכשר רוקד בשמחת נישואיו של בחור בלתי מוכר לו לחלוטין אשר מעולם לא חשב כי יפגוש בו שנית, אך ורק בכוחה של האהבה, אהבתו של יהודי לאחיו, אהבה שאינה תלויה בדבר ואין לה כל מניע אחר זולת האחוה שבין שני יהודים. יהי רצון כי נלמד כולנו מסיפור בלתי רגיל זה, וכי נזכה יחדיו לראות בבנינו של בית המקדש השלישי.